

PODGORA

28

Že sem se namenil, da opišem narodopisne zanimivosti enega od severnih krajev naše občine, ko mi je končno lanskega leta pero zastalo ob žalostnem dogodku: šentvški zvonovi so naznanili, da je umrl Baharjev France, ljudski original in vaški posebnost iz Podgore.

Ko bi še živel Josip Jurčič, katerega odlika je bila popisovanje preprostih ljudi našega podeželja, bi Baharjevega Franceta prav gotovo uvrstil v katero svojih povesti. In ko bi tudi Levstik še tlačil preljubo slovensko zemljo, bi mu težko verjeli, da je motiv za znanega junaka Martina Krpana, silaka iz Vrha pri Sv. Trojici, dobil kje drugje kot ravno ob močni postavi in hudomušni pojavi Baharjevega Franceta. Orjak pa je Franc bil, da malo takih na šentvškem koncu. Toda kdor ga je poznal, je prav dobro vedel, da se pod plaščem njegove silaške postave skriva

Baharjev France bere Pavliho

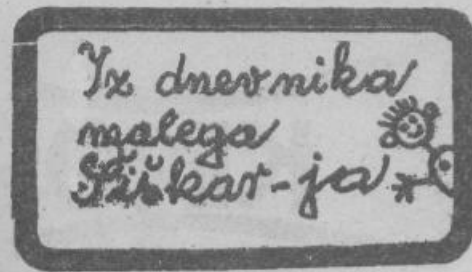
srce človeka, za kakršne pravi ljudska govornica, da so »dobre duše«. France je ta vzdevek prav gotovo upravičil predvsem s svojim delom, ki ga je vse do zadnjega ohranjalo pri močeh. Težko je najti kako domačijo v Podgori, Šentvidu ali okolici, ki ne bi bila deležna njegove pomoči. Hudomušne, včasih pa tudi pikre besede so vselej bodrile ljudi, s katerimi je imel opravka. Bil je prijatelj resnice in vsakomur je »znan povedati svoje«, pa mu tega vseeno ni nihče vzela za zlo. Kako priljubljen je bil med ljudmi, je najbolj dokazal njegov pogreb, na katerem je bilo poleg domačih ter velike množice prijateljev in znancev, opaziti tudi nekaj osebnosti iz javnega življenja. Ti niso prišli po uradni poti, pač pa so se poslovili od njega kot od človeka, ki so ga kljub njegovim posebnostim lahko le spoštovali.

Že za svojega življenja je Baharjev Franc prešel v legendo. O malokaterem človeku kroži toliko zanimivih zgodb, kot ravno o njem. Samotar, ki ni imel nikjer obstanka, je bil stalno med ljudmi, tako pri njihovem delu kot tudi pri raznih ljudskih praznovanjih. Vsepovsod je bil v središču pozornosti, zato ni čudno, da je o njem spletenih cela vrsta anekdot. Ko sem mu nekoč povedal eno izmed njih, se je le nasmehnil, zamahnil z roko in veselo pristavil: »Ljudje vedno več povedo, kot je pa res!«. Kljub vsemu pa bi bilo škoda, če bi njegove dogodivščine prešle v pozabo. Zato namerava s članico skupine Nino Bras popisati dogodke iz Francetovega življenja. Vse, ki jim je bil blizu in ki jim je bil v pomoč pri njihovem delu, naprošava, naj se pisмено oglasijo na naslov: Mlado klasje, Stanežice 58, 61210 Lj.-Šentvid, ter sporočijo, kje in kdaj jih lahko zmotiva za pogovor.

Mnogi ljudje, predvsem mlajši, poznajo Baharjevega Franceta le po domačem imenu. Verjetno niti ne vedo, da se je »uradno pisal« Franc Jama ter se rodil pred petinsedemdesetimi leti v Podgori pri Šentvidu. V družini je bilo šestnajst otrok in le nekaj je še živih. France se je vse življenje preživljal z delom na kmetiji, znal pa je pomagati tudi pri kakih drugih opravilih.

Ulice Podgore, Šentvida in okoliških vasi so zdaj na zimo puste in prazne. Ko pa pride ljuba pomlad, bodo zopet oživele. A nikoli več ne bomo na njih ugledali orjaške postave v domačem predpasniku ter s sekuro, koso, krampom ali lopato v rokah. In nikdar več ne bomo prisluhnili težkemu, a počasnemu koraku, ki je Franceta tolikokrat vodil ljudem v pomoč.

Andrej Mrak

Torek

V uvodu moram ugotoviti, da v naši družini nikakor ne pridemo na zeleno vejo. Brž ko se malo poležejo prepri zaradi plač, pride nervoza zaradi atove predvolilne mrzlice. Ko se ta umiri, pride kaj drugega. Najraje bi šel na svoje, pustil ta stare z njihovimi problemi ter se veselil življenja. Toda, pravijo, za to sem še premlad, ker sem namreč še šolar. Solarji pa seveda še ne morejo iti na svoje, pa če si to še tako želijo. Najprej moram, pravijo, končati šolo, potem moram, pravijo, končati srednjo šolo usmerjenega izobraževanja. Ko bom končal, pravijo, srednjo šolo usmerjenega izobraževanja, potem bom šel pravi človek in se bom lahko pogovarjal o prihodnosti. Vse to poslušam ter si mislim svoje. Saj je še čas. Navsezadnje sem šel v osnovni šoli in kdo ve, kaj bo potem.

Če sem čisto odkrit, se naša družina, že pospešeno pripravlja na trenutek, ko bom moral iskati pristo klopi v kakšni pametni šoli usmerjenega izobraževanja. Ata je hitro pogruntal, da sem eden tistih mulcev, ki jih na tem ljubem svetu še nič ne zanima tako posebno, da bi se že lahko usmerili. Zato pospešeno išče znanca in prijatelja, ki poznajo ravnatelja ali vsaj kakšnega vplivnega učitelja na družboslovni šoli, kjer sprejemajo deco, ki se za nič posebno ne zanima in še nima pojma, kam bi se usmerila. Toda ker je takšnih otrok in njihovih staršev skoraj trikrat več, kot je sedežev v gimnaziji (kot šoli po domače še vedno rečejo), je pri iskanju znancev in prijateljev velika gneča.

Ata zaradi tega problema zelo robanti. Preklinja sistem (šolski, da ne bo pomote), preklinja šolo, ki sprejme tako malo neusmerljivih dijakov ter seveda tudi mene, ki sem tako trapast pamž, ki se noče in noče usmeriti v kaj konkretnega. Zadeva bi bila enostavna, če bi bil jaz otrok po meri novega šolskega sistema in bi me že od plenic sem zanimal gornji del čevlja. Potem bi se lahko vpisal v srednjo šolo usmerjenega izobraževanja — smer zgornji del obutve. Ali pa na smer — spodnji del obutve, kar menda tudi ni slabo. Tako pa po cele dneve berem le knjige, za škarpe mi je pa deveta briga.

Ne vem, kako se bo to končalo. Ata izgublja živce, zlasti zato, ker cenjena šola splošne usmeritve niti v naši občini ni, tako da je zvez še manj. Bojim se, da bo poleg tega, da kritizira šolski sistem, začel kritizirati še kakšen drug sistem — potem se pa od moje svetle prihodnosti lahko kar poslovimo.

Sicer pa še vedno obstaja možnost, da bodo do takrat, ko bom jaz potreboval storitve usmerjenega šolstva, sistem spet spremenili. Na bolje, se razume. Tako kot vedno.

Srečka

Delovni člani KUD-a na Senici

Kulturnoumetniško društvo Fran S. Finžgar na Senici beleži drugo leto delovanja. Čeprav nimajo ustreznih prostorov, je že zaživela lutkarska dejavnost, v ustanavljanju pa je deklinski sekstet. Letos bodo ponovili ljudsko igro »Veriga« na prostem, saj mineva 30 let od prve uprizoritve. Za kulturnoumetniško delovanje je med krajanji veliko zanimanja, zato je njihova velika želja dvorana, ki nja bi jo dobili s prizidkom doma družbenih organizacij. Ob slovenskem kulturnem prazniku so pripravili uspelo proslavo, ki je vzbudila precej zanimanja.

tv-15 naš TOVARIS

tribuna 23